

احكام بريايى جشن ها و عيدها

أحكام الإحتفالات و الأعياد باللغة الفارسية

فتواى انجمن دايم پژوهشهاي علمي و افتا

اللجنة الدائمة للإفتاء

احکام برپایی جشن ها و عیدها

س: حکم جشن های شادی آور که مسلمانان در کشور (ترینیداد) به مناسبت ازدواج یا رفتن به منزل جدید برگزار می کنند چیست؟ برگزاری جشن های تولد و دیگر مناسباتهای شاد چه حکمی دارد؟ همچنین در برخی جلسات قرآن تلاوت می کنند. در مدح پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سرود می خوانند. در پایان جلسه به احترام و تقدیر از پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می ایستند، بفرمائید که برگزاری این نوع جلسات چه حکمی دارد؟

ج: اولاً: پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ از برگزاری نکاح به صورت سرّی و مخفیانه نهی کرده و دستور داده است که مجلس نکاح باید به صورت علنی برگزار شود؛ جشن گرفتن به مناسبت ازدواج و بردن عروس به خانه ی شوهر خودش نوعی اعلان مراسم عقد و ازدواج است. بنابراین برگزاری جشن عروسی جائز است؛ به شرط آنکه از ساز و موسیقی ناروا و آمیختگی زنان و مردان و سایر محرّمات پرهیز شود.

ثانیاً: در اسلام سه تا عید وجود دارد: عید فطر، عید قربان و روز جمعه. اما جشن تولد و دیگر مناسبتهای شادی، از قبیل: جشن نخستین روز سال هجری قمری و میلادی جشن نیمه شب شعبان، روز ولادت پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روز رسیدن به پادشاهی و یا ریاست جمهوری هیچکدام در دوره ی پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و خلفای راشدین و در سه قرن اولیه ی اسلام که پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به فضیلت آنها گواهی داده است، رواج نداشته است. پس این مراسم و جشن ها بدعاتی است که در بین مسلمین شیوع پیدا کرده و به آن سخت شیفته شده

اند. آری! مسلمانان امروزه به این مناسبتها جشن می گیرند. همان گونه در اعیاد اسلامی جشن گرفته می شود؛ حال آنکه در این جشن ها و جلسات در مورد اشخاص غلو می شود، در خرج و هزینه ها اسراف به عمل می آید. زنان و مردان با هم اختلاط می کنند. با شیوه های مختلف خود را با کفار مشابه می گردانند.

حال آنکه پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می فرماید: [إِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ، وَكُلَّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ] ^۱

«از بدعات (دینی) بپرهیزید، چون هر چیزی که در دین ایجاد شود بدعت نام دارد و هر بدعتی به گمراهی ختم می شود».

در جای دیگری فرموده است: [مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ] ^۲

« هر کس چیزی را در دین ما ایجاد کند آن چیز مردود است »

جلساتی که برای تعظیم و بزرگداشت فرد یا امید برای کسب برکت از او و دریافت ثواب برگزار می شود، مانند: برپایی جشن میلاد پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، امام حسین رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ و میلاد شیخ بدوی و... و تعظیم ایام و شب های خاصی جهت کسب ثواب مانند جشن گرفتن در نیمه ی شعبان، شب اسراء و معراج و امثال اینها بدعت بودن چنین مواردی واضح و آشکار است. ولی اگر از این مراسم و جشن ها قصد تبرک و دریافت ثواب کرده نشود باز هم جائز نیستند. چون اینها نوعی هم رنگی و تشابه با کفار است و سبب میل و رغبت به سوی جشن های حرام دیگری

---

^۱ مسند احمد(۴/۱۲۶)، ابو داود(۴۶۷)، ترمذی(۲۶۷۶). ترمذی گفته است: (حسن صحیح) و حاکم ۱/۱۷۴ (۳۲۹). و صححه و وافقه الذهبی.

^۲ بخاری(۲۶۹۷) و مسلم (۱۷۱۸).

می شوند، لذا ترک این کارها به منزله ی بستن دروازه ی شرّ و فساد است که باید از آنها جلوگیری شود.

رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در مورد مشابهت با کفار چنین فرموده اند: [مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ] ^۳ (هر کس خودش را به گروهی مشابهت کند از همان گروه است)

ثانیاً: تلاوت قرآن از بهترین نیکیها و اعمال صالح است، لیکن خواندن قرآن برای ختم جلسات توأم با بدعت جائز نیست. چون این کار نوعی اهانت به قرآن محسوب می شود. در حقیقت قرار دادن قرآن در غیر جایگاه واقعی اش است. خواندن اشعار و سرود هایی در مدح پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اگر از غلو و مطالب گزاف خالی باشند، جائز است.

رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرموده است: [لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، وَإِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ] ^۴

« در تعریف من آنگونه که نصاری در تعریف عیسی پسر مریم زیاده روی کردند زیاده روی نکنید، من بنده ای بیش نیستم، پس درباره ی من بگوئید: بنده الله و پیامبرش »

در جای دیگری فرموده است: [إِيَّاكُمْ وَالْغُلُوَّ فِي الدِّينِ فَإِنَّهُ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ الْغُلُوُّ

۵]

^۳ تخریج این حدیث از فتوای شماره (۱۴) در باب چهارم (نیت و طهارت) گذشت.

^۴ احمد (۵۵،۴۷،۲۴،۲۳/۱) بخاری (۶۸۳۰،۳۴۴۵) و غیرهما

^۵ احمد (۳۴۷،۲۱۵/۱) بخاری (۶۸۳۰،۳۴۴۵) نسائی (۳۰۵۷) ابن ماجه (۳۰۲۹) ابن خزیمه (۲۸۶۷) طبرانی فی الکبیر

(۱۲۷۴۷)۱۵۶/۱۲، (۷۴۲)۲۸۹/۱۸ ابن حبان (۳۸۷۲) بیهقی فی الکبری (۹۳۱۷) حاکم (۱۷۱۱)۴۶۶/۱ و صححه و وافقه الذهبی.

« از غلو در دین بپرهیزید چون غلو امت های پیش شما را هلاک کرده است »
رابعاً: ختم جلسه درحالت ایستاده به خاطر احترام به پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
نا مناسب و ناجائز است که الله و پیامبرش بدان راضی نمی شوند و شریعت اسلامی
آنها تأیید نمی کند و این عمل از بدعت های حرام است.

و بالله التوفيق، وصلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه وسلم

فتوای انجمن دایم پژوهش های علمی و افتا (۸/۳۱۷-۳۲۰)